

A prerekvizit kötési módok esetében kapott szignifikáns korreláció azt jelzi, hogy e kötési módok hozzájárulnak (statisztikailag magyarázzák) a kísérleti kötési erősségekhez (et). Ebből következtetünk, hogy a kovalens kötésekben túl a prerekvizit kötőhelyeket is érdemes lesz figyelembe venni az újabb SARS-CoV-2 Mpro inhibitorok tervezésénél.

Tóth Bálint (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Egy elfeledett élet – Sziráky Judith életművéről

Irodalmunkban számtalan olyan alkotó van, akik valamilyen okból kifolyólag kívül estek a kánonon. A kanonizáció folyamatáról számtalan tanulmány értekezik, azonban egy dolog biztos: egyes nem-kanonizált alkotók életművei is szerves részét képezhetik a magyar irodalmi hagyománynak, ezért igenis érdemes foglalkozni velük. Ezen alkotók közé tartozik Sziráky Judith is, akinek írói pályája 1926-ban, a Nyugat második nemzedékének nagy ígéretként indult.

Sziráky Judith József Attila- és Déry Tibor-díjas író, novellista, költő, műfordító, a 20. századi magyar irodalom egy kiváló, azonban – véleményem szerint méltatlanul – elfeledett alkotója. Sziráky fontosságára Szegedy-Massák Mihály is reflektál *A mű átváltozásai* című monográfiájában:

„Amennyiben egyedül írnék magyar irodalomtörténetet, olyan szerzőket sem hagynék ki, mint például [...] Sziráky Judith [...]”.

Sziráky Judith 1992-ig él, jó pár irodalmi intézményrendszerbeli, politikai- és társadalmi rendszerbeli változást él meg; pályája abból a szempontból is érdekes, hogy íróként hogyan alkalmazkodott ezekhez a változásokhoz.

Dolgozatomban Sziráky Judith életművéről adok áttekintést, foglalkozok a kanonizáció problémájával, és kísérletet teszek megválaszolni azt, hogy miért felejtették el ezt a fontos életművet.

Tóth Benedek György (Szegedi Tudományegyetem)

Síkvidéki erdősítés hidrológiai hatásai

Napjainkban az antropogén természet- és környezetkárosítás kedvezőtlen hatásainak mérséklésére az egyik legelterjedtebb megoldás az élőhely-rekonstrukció, azon belül is az erdősítés. Az ökológiai viszonyrendszerek nem kellő mértékű figyelembevételével végzett erdősítés azonban számos kedvezőtlen hatással járhat, melyek közül a legfenyegetőbb az erdők jelentős evapotranszpirációs kapacitása miatt jelentkező szárító hatás.

Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy e szárító hatást hogyan befolyásolják a talajtani viszonyok eredendően vízhiányos régiókban, mint például hazánk síkvidéki területeinek jelentős részén. A Duna-Tisza közti homokhátság durva szemcsés homoktalaján, illetve a Tiszántúl kötött talaján különféle erdőtípusokban és szomszédos gyepterületeken vizsgáltuk a talaj felső 1 m-es, telítetlen rétegének vízviszonyait négy évszakon át. Különféle proximál becsültük a vízvesztéshez hozzájáruló tényezők szerepét, így a lombkoronáról elpárolgó és általa elpárologtatott mennyiséget a lombkorona borításával, a légyszárú szintről távozó vizet a biomassza és az avar abundanciájával, a talajfelszínről elpárolgó vízmennyiséget pedig a mikroklimatikus viszonyokkal közelítettük. Eredményeink szerint mindkét talajtípus esetén az erdők nedvesebb viszonyokat tartanak fenn a talaj felső 20–30 cm-es zónájában, mint a gyepek. Ennek hátterében a lombkorona mikroklíma-mérséklő hatása áll, és a légyszárú szint evapotranszpirációja ezt alig befolyásolja. Homoktalajok esetén a mélyebb rétegeket az erdők fái rendkívüli mértékben kiszárítják, és a szárítás mértéke a lomb éves életidejével függ össze, így a leg erősebben az örökzöldek gátolják a talajvíz-utánpótlást. A kötött talajok erdői alig csökkentették a mélyebb talajrétegek nedvességtartalmát a gyepekhez képest. A rövid életű lombkorona itt inkább a feltalaj nedvességének részleges elvesztését eredményezte, a mélyebb talajrétegek kapcsán nem tapasztaltunk jelentős különbséget.

Kijelenthetjük tehát, hogy a kötöttebb talajok talajvíz-utánpótlását és regionális vízgazdálkodását kevésbé rontja az erdősítés. A jelenleg fátlan homoki élőhelyek erdősítése erősen ellenjavallt, míg a kötött talajjal rendelkező Tiszántúl nem szikesező felhagyott szántói megfelelőek lehetnek erdő-gyep mozaikok és erdőfoltok tervezésére az élőhely-rekonstrukciós törekvések keretein belül. Természetközeli gyepterületek erdősítése egyik régióban sem javasolható megoldás. E könnyen alkalmazható irányelvet más mérsékeltövi vízhiányos síkvidékeken is célszerű alkalmazni.

Tóth Gyula (SZTE, SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

„Ecco! Lépjetek be, és ne hagyjatok fel minden reménnyel!” – Az infernális állapot Robert Menasse *Kiüzetés a Pokolból* című regényében

Robert Menasse, a *Kiüzetés a Pokolból* című műve egy évszázadokon átívelő történelmi regény, mely a híres gondolkodó és rabbi, Manassé ben Izrael, és annak távoli (kitalált) leszármazottjának, Viktor Abravanel-nek, az osztrák államszerződés aláírásának napján született, átlagos, szinte már unalmas férfinak a története.